

РЕШЕНИЕ

№ 38477

гр. София, 06.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 73 състав, в
публично заседание на 16.09.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елеонора Попова

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **5562** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба на И. А. И. срещу Решение № Ж-372/15.04.2026 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/.

Релевират се доводи, че решението е незаконосъобразно, а от КЕВР не са изпълнили функцията си на регулатор. Твърди се, че Комисията застанала на страната на ЕРМ Запад, а не на потребителя, без да получи отговор на нито един от съществените му въпроси, а именно- защо трябва да плаща 23 лв., за да ползва по- евтина нощна тарифа, защо ЕРМ не са го уведомили, че трябва да подава заявление за двутарифно отчитане, при положение, че електромерът му е двутарифен, защо не бил уведомен, че нощната тарифа не работи автоматично, както и дали има право на преизчисление за периода преди октомври 2025 г. Моли съда да отмени изцяло оспорвания акт и върне преписката на КЕВР за ново произнасяне със задължителни указания за произнасяне по всяко искане.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, се явява лично. Поддържа жалбата си като излага съображенията си тази насока. Поддържа, че не е получил отговор от КЕВР на поставените му въпроси и претендира да му бъде отговорено защо е плащал еднотарифно при положение, че електромерът монтиран в обекта му е двутарифен, защо са узаконили това и в коя държава на ЕС имало такова нещо, както и защо я има тази такса и защо са му взели така парите. Отъждествява това с грабеж. Счита, че Комисията защитавала интересите на монополистите- енергийните доставчици. Иска този, който е сгрешил да си поеме последиците. Моли съда да отмени процесното решение на КЕВР.

Ответникът- Комисията за енергийно и водно регулиране, редовно призован, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата. Моли съда да отхвърли жалбата като неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Подробни съображения развива в допълнително представени писмени бележки.

Заинтересованата страна– „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ МРЕЖИ ЗАПАД“ ЕАД, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли като неоснователна и недоказана. Сочи, че дружеството е изпълнило задълженията си, като след подаване на заявлението електромерът преминал на двойно тарифиране, т.е. на дневна и нощна енергия доколкото това е нормативно установено. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Аргументи за това излага в допълнително представени писмени бележки.

Заинтересованата страна– „ЕЛЕКТРОХОЛД ПРОДАЖБИ“ ЕАД, не се представлява в съдебно заседание. Развива доводите си за законосъобразност на решението на КЕВР в писмено становище.

Софийска градска прокуратура– редовно уведомена не изпраща представител и не изразява становище.

Административен съд София- град, III отделение, 73 състав, след като обсъди релевираните с жалбата основания и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство пред Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е образувано по жалба с вх. № Е-11ИН-00-613 от 30.10.2025 г., подадена от И. А. И. срещу „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД и „Електрохолд Продажби“ ЕАД, относно: незаконно таксуване, системно нарушаване на правата на потребителя и отказ на доставчик да извърши преизчисление за минал период. В същата сочи, че в продължение на години била таксувана консумацията му по неверен тарифен режим- еднотарифно вместо двутарифно, въпреки че електромерът е бил технически способен да отчита дневна и нощ на енергия, за обект с аб. № [ЕГН] с местонахождение: [населено място], общ. Трън. Описва хронологията на събитията. Претендира от КЕВР да нареди на енергийния доставчик/разпределителен оператор: Да извърши пълно преизчисление на всички платени от И. суми за целия период, в който е бил инсталиран двутарифен електромер, но таксуването е било еднотарифно, както и да му възстанови незабавно цялата надплатена сума, определена след преизчислението, заедно със законните лихви и таксата от 23,00 лв., както и да се спре тази практика спрямо други потребители.

На основание чл. 142, ал. 5 от Наредба № 3 на 04.11.2025 г. жалбата е изпратена на ЕРД и ЕСД за разглеждане по компетентност, за изготвяне на становище и предоставяне на документи, тъй като не е подадена по реда на чл. 143, ал. 3 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката /Наредба № 3/21.03.2013 г./.

С писмо изх. № ERMZ-OUT-4710/12.11.2025 г. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД /ЕРД/ е предоставило в КЕВР с вх. № Е-11ИН-00-613/13.11.2025 г. следното становище: В информационната система на ЕРД е отразено, че от 03.04.2023 г. И. И. е регистриран като битов клиент на дружеството за обект, с аб. № [ЕГН], находящ се в [населено място], общ. Трън, обл. П.. Обектът е трета категория по осигуреност на електрозахранване и електрозахранването му е еднофазно. Количеството електрическа енергия, консумирана в същия обект, се отчита от монофазно средство за търговско измерване /СТИ/ № 03393230, ZPA, тип ZE110.DU.16C092, статичен, еднофазен, двутарифен, 230 V, 5/60 A, година на производство 2010 г., монтирано в електромерно табло извън имота до 24.10.2025 г. На 24.10.2024 г. е посетен обекта и в присъствието на И. извършил проверка на СТИ и на схемата на свързване. На 24.10.2025 г.

жалбоподателят подал до ЕРД Заявление № [ЕГН] за извършване на услуга- „смяна на тарифност“ и съгласно Ценоразпис 1 е заплатил такса от 23 лв., след което фактурирането на консумираната електрическа енергия е започнало да се извършва по две тарифи. СТИ с ф. № 03393230 е било подменено със СТИ с ф. № [ЕГН], за което е изготвен Констативен протокол № 6453754 (КП), подписан и от двете страни, съгласно който СТИ с ф. № [ЕГН] е статично, еднофазно, с възможност за отчитане на показанията по две тарифи, с вграден тарифен превключвател, марка DAISY, тип IVEL 3CFB и година на производство 2013 г. В КП като забележка е посочено: „СТИ изправно, схемата на свързване- правилна“. От ЕРД е заявено, че новомонтираното СТИ е с оценено съответствие на типа, преминало е метрологична проверка в оторизирана лаборатория със срок на валидност до 2028 г. Посочено е, че от 19.10. /датата на последния редовен отчет/ консумираната електрическа енергия в обекта ще се фактурира по две тарифи. Приложени са писмени доказателства: 1. протоколи; 2. кореспонденция между страните; 3. заявление; 4. фактура; 5. справка с въведени показания при отчет.

С писмо изх. № ЕНС-DOC-1601-[1]/12.11.2025 г. от „Електрохолд“ ЕАД /ЕСД/ е постъпило в КЕВР с вх. № Е-11ИН-00-613 следното становище: За обекта „Електрохолд Продажби“ ЕАД е сключило договор за продажба на електрическа енергия за битово ползване с И. А. И.. ЕСД издава фактури на клиентите единствено по подадени от ЕРД данни след края на отчетния период или коригира фактурирани количества при постъпване на становище от ЕРД. Подадените от ЕРД данни се остойностяват от ЕСД по утвърдените от КЕВР цени на електрическата енергия за битови клиенти или коригира фактурирани количества при постъпване на становище от ЕРД. ЕСД е посочило, че продава на потребителите електрическа енергия в съответствие с условията, при които обектът е присъединен към електроразпределителната мрежа, т.е. независимо че СТИ има възможност да измерва количеството изразходвана електрическа енергия по две тарифи, остойностяването на консумираната електрическа енергия се извършва само по цената, утвърдена за еднотарифно измерване (дневна тарифа). До момента ЕСД не е получавало информация от ЕРД за наличие на основание за корекции, но ако получи такова становище, ще извърши съответните корекции. Като доказателство са предоставени фактури, във всяка едно от които е посочен доставчик е „Електрохолд Продажби“ ЕАД, получател- И. А. И., номер на електромера и вида на тарифита- Еднотарифна.

На 08.04.2026 г. е изготвен доклад вх.Е-Дк-487/08.04.2026 г. от Дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“.

Проведено е закрито заседание на КЕВР, за което е съставен Протокол №88/15.04.2026 г., на което е приет доклад вх.Е-Дк-487/08.04.2026 г. от Дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и е взето решение за прекратяване на административното производство, образувано по жалба с вх. № Е-11ИН-00-613/30.10.2025 г., подадена от И. А. И. срещу „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД и „Електрохолд Продажби“ ЕАД.

С оспорваното в настоящото производство Решение № Ж-372/15.04.2026 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, е прекратено административното производство, образувано по жалба с вх. № Е-11ИН-00-613/30.10.2025 г., подадена от И. А. И. срещу „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД и „Електрохолд Продажби“ ЕАД.

В хода на съдебното производство е приета административната преписка.

При така установеното от фактическа страна съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в срок, от лице с правен интерес от оспорването, поради което е допустима.

Съгласно чл. 76 от Закона за енергетиката (ЗЕ) Комисията контролира съответствието на извършваните лицензионни дейности с условията на издадените лицензии, като извършва превантивен, текущ и последващ контрол. Съгласно ал.4, т.2 от посочената разпоредба КЕВР

контролира съответствието на изпълнението на лицензионната дейност с условията на лицензията, включително изпълнението на задълженията за предоставяне на достъп до мрежите, както и правилното прилагане на условията за предоставяне на достъп. С оглед на това и предвид разпоредбата на чл.22, ал.1, т.1 от ЗЕ, според която КЕВР разглежда жалби на ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на преносни и разпределителни мрежи, решението се явява издадено от компетентен орган.

Не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Изготвен е доклад вх.Е-Дк-487/08.04.2026 г. от Дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“. Проведено е закрито заседание на 15.04.2026 г. на КЕВР, на което е приет доклада, относно жалбата на И. и е взето Решение № Ж-372/15.04.2026 г. на КЕВР. Решението е прието с единодушие, като е спазена процедурата по Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката. Издадено е в предвидената от закона форма.

Относно материалната законосъобразност на решението:

Наредбата, издадена на основание чл. 60 от ЗЕ, която регламентира реда на подаването и разглеждането на жалбите, действаща към момента на издаване на оспорения административен акт, е Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката. Процедурата по уреждането на спорове по чл. 22 ЗЕ е уредена в чл. 142- 149 от Наредбата.

Нормата на чл. 22, ал.1 ЗЕ постановява, че КЕВР разглежда жалби на ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на преносни и разпределителни мрежи, свързани с изпълнението на задълженията им по ЗЕ. Съгласно ал. 7 на чл. 22 от ЗЕ редът за подаване на жалбите, тяхното разглеждане и процедурата за доброволно уреждане на спорове, се регламентират в Наредбата по чл. 60 от ЗЕ.

Според чл.22, ал.5 от ЗЕ в случаите, когато Комисията приеме жалба за основателна, тя с решението дава задължителни указания по прилагането на закона. Настоящата жалба е приета за неоснователна и на основание чл.147, ал.1 от Наредба №3 от 21 март 2013г. за лицензиране на дейностите в енергетиката във вр. с чл.22, ал.7 от ЗЕ Комисията е прекратила административното производство.

Съгласно чл. 1, ал.1 от Правила за измерване на количеството електрическа енергия /ПИКЕЕ/, с правилата за измерване на количеството електрическа енергия се определят: 1. принципите, начините и местата на измерване на количествата активна и реактивна електрическа енергия; 2. изискванията за точността на измерване, проверката на техническите и метрологичните характеристики на измервателните средства/системи и свързаните с тях комуникационни връзки; 3. видът на данните от измерванията, начинът и срокът за тяхното съхранение в бази данни, както и редът за осигуряване на достъп до данните; 4. измерването, валидирането, обработването, съхраняването и предоставянето на данни от измерването на електрическата енергия; 5. правата и задълженията на собственика на измервателна система и на страните по сделките с електрическа енергия; 6. условията и редът за установяване на случаите на неизмерена, неправилно, неточно измерена електрическа енергия и/или енергия, за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване; 7. редът и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия или за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване; 8. условията, редът и начинът за обслужване на местата и средствата за търговско измерване.

Според визираното в чл. 49, ал.1 от ПИКЕЕ при извършване на проверки по реда на тези правила, операторът на съответната мрежа съставя констативен протокол, което в случая е спазено.

Съгласно разпоредбата на чл. 11, ал.1 ПИКЕЕ когато утвърдените тарифи предоставят

възможност на клиентите от дадена група да избират тарифността на измерване на количеството електрическа енергия, операторът на съответната мрежа е длъжен да монтира измервателни уреди, които да съответстват на писмено заявения избор на клиента. В ал.2 е разписано, че в случая по ал. 1 клиентът прави своя избор в договора за присъединяване или подава писмено заявление до оператора на съответната мрежа с искане за промяна на тарифността на измерване. В ал.3 е предвидено, че в 14-дневен срок операторът на съответната мрежа подменя средствата за търговско измерване в съответствие на заявената тарифност.

В тази връзка следва да се има предвид, че чл. 18, т. 11 от Общи условия на договорите за използване на електроразпределителната мрежа на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД гласи, че клиентът има право да избира тарифността на измерване на пренесената електрическа енергия съгласно, ПИКЕЕ.

В процесния казус, е установено, че в информационната система на ЕРД от 03.04.2023 г. И. И. е регистриран като битов клиент на дружеството за горепосочения обект. Обектът е трета категория по осигуреност на електрозахранване и електрозахранването му е било еднофазно. Количеството електрическа енергия, консумирана в същия обект, се отчитала от монофазно средство за търговско измерване, монтирано в електромерно табло извън имота.

Установено е по безспорен начин и че до 24.10.2025 г. консумираната в обект електрическа енергия се е измервала от средство за търговско измерване (СТИ) с ф. № 03393230- статично, двутарифно, с вграден часовник, с техническата възможност на СТИ за отчитане по две тарифи, но фактурирането на консумираната енергия се е извършвало само по една (дневна) тарифа. Видно от приетите по делото фактури, във всяка едно от тях е посочен доставчик е „Електрохолд Продажби“ ЕАД, получател- И. А. И., номер на електромера и вида на тарифита- Еднотарифна.

На 24.10.2025 г. представител на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД извършил проверка на обекта в присъствието на жалбоподателя И. И., при която старото СТИ е подменено с ново (ф. № [ЕГН]), а резултатите са обективирани в Констативен протокол № 6453754, подписан без възражения от двете страни, с изрична забележка „СТИ изправно, схемата на свързване- правилна“.

На същата дата- 24.10.2025 г. жалбоподателят подал Заявление № [ЕГН] за услугата „смяна на тарифност“ и е заплатил дължимата такса от 23 лв. съгласно Ценоразпис 1 на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, одобрен от КЕВР. От 19.10.2025 г. /датата на последния редовен отчет/ е прието от ЕРД, че консумираната електрическа енергия се фактурира по две тарифи.

Съдът намира, че несъмнено операторът на мрежата е длъжен да монтира и програмира уредите така, че те „да съответстват на писмено заявения избор на клиента. Предвид това, че обектът до октомври 2025 г. е отчитан по една тарифа (еднотарифно), това означава, че в базата данни на ЕРД официалният, заварен статус на партидата е „еднотарифна“, което се установи по делото. Фактът, че отчитането в посочения период до октомври 2024г. е било „еднотарифно“ е бил известен на жалбоподателя, което се потвърждава от издадените му от „Електрохолд Продажби“ ЕАД фактури, приети по делото като писмени доказателства, във всяка от които фактури и изписан номер на електромера и вида на тарифита- Еднотарифна.

В тази връзка фактът, че техническите възможности на Средство за търговско измерване (СТИ/електромер) е двутарифен (както почти всички съвременни дигитални електромери), не дава право на ЕРД самоволно да смени начина на таксуване. В случай, че ЕРД подмени стария електромер с нов и автоматично го програмира да отчита дневна и нощна тарифа (защото уредът го може),

дружеството би погазило разписаното в чл. 11, ал. 1 ПИКЕЕ, тъй като ще промени тарифността без съгласието на клиента. Предвид това, операторът е длъжен при смяна на един електромер с друг да конфигурира новия в съответствие с досегашния режим на партидата, освен ако клиента заяви друго. Т.е., доколкото СТИ има техническата възможност за двутарифно отчитане, преминаването към такова отчитане (дневна/нощна) става с писмено заявление до ЕРД за промяна на тарифността. ЕРД няма нормативно вменено задължение да уведомява персонално клиентите си, респ. няма право служебно да направи двутарифно отчитането, само защото новият електромер го позволява. Докато не се подаде заявление за промяна, те са длъжни да отчитат еднотарифно каквото е било отчитането и плащането по фактурите от страна на жалбоподателя преди заявената от него промяна. В този ред на изложение следва да се има предвид, че настоящият състав разполага с правомощие да извърши проверка относно законосъобразността на оспорвания индивидуален административен акт, въз основа на действащото законодателство, но не и да ревизира правните норми, които уреждат засегнатите обществените отношения.

Във връзка с претенцията на жалбоподателя за недължимост на заплатената еднократна такса /23 лв./ следва да се има предвид, че промяната на заявената тарифност е свързана с извършване на конкретни технически и административни действия от лицензианта (в т.ч. настройка на тарифния превключвател и отразяване в информационната система за фактуриране), за която услуга е предвидено потребителят да заплаща такса по Ценоразпис 1 на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД /публично достъпен на онлайн страницата на ЕРД/, одобрен от КЕВР при упражняване на регулаторните й правомощия по ЗЕ, като ревизирането на този ценоразпис е въвн от рамките на настоящото административно производство. Предвид горното, настоящият съдебен състав намира оспорваният индивидуален административен акт за законосъобразен като издаден от компетентен орган, в установената форма, при спазване на процесуалните правила, материалноправните разпоредби, както и целта на закона.

По разнските по производството:

При този изход на спора и своевременно заявените от ответника и заинтересованите страни претенции за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, същите се явяват основателни, като на основание чл. 143, ал. 3 АПК, във вр. с чл. 144, вр. чл. 78, ал. 8, вр. чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. с чл. 24 от Наредбата за плащането на правната помощ, следва да им бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в минималния размер от по 102.26 евро, с оглед действителната фактическа и правна сложност на делото.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, Административен съд София- град, III- то отделение, 73- ти състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. А. И. срещу Решение № Ж-372/15.04.2026 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ОСЪЖДА И. А. И., ЕГН- [ЕГН], да заплати на Комисия за енергийно и водно регулиране сумата от 102.26 евро за юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА И. А. И., ЕГН- [ЕГН], да заплати на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, ЕИК-[ЕИК] сумата от 102.26 евро за юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА И. А. И., ЕГН- [ЕГН] да заплати на „Електрохолд Продажби“ ЕАД, ЕИК-[ЕИК] сумата от 102.26 евро за юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14- дневен срок от съобщаването му на страните.